

Kopija:

LR Vidaus reikalų ministerijai

LR Susisiekimo ministerijai

LR Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

Darbo grupės, koordinuojančios valstybės lygio ekstremaliosios situacijos priemonių taikymą verslui, vadovui Lukui Savickui

KREIPIMASIS DĖL LR VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS REGISTRUOTŲ PROJEKTŲ

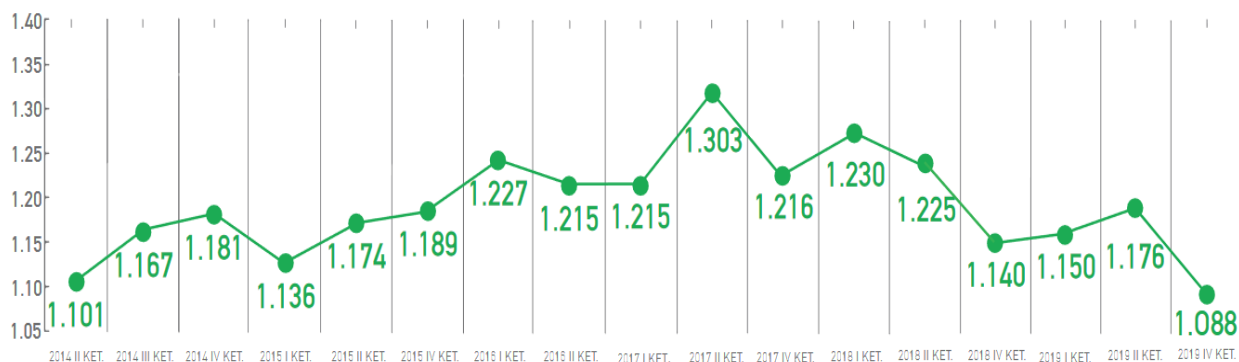
Asociacija „Investuotojų forumas“ ir Amerikos verslo rūmai (toliau kartu – Organizacijos), atstovaudami didžiausius ir aktyviausius Lietuvos ekonomikos investuotojus, kreipiasi į Vyriausybę ir Vidaus reikalų ministeriją, prašydami nepritarti su Nutarimo projektui Nr. 20-2180, pateiktiems Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 40 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 4 priedo pakeitimo įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 471¹ straipsniu įstatymo projektams (toliau – Įstatymo projektai). Šiuo raštu norime atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad siūlomas reguliavimas dar labiau sumažins investuotojų pasitikėjimą Lietuva, paveiks Lietuvos konkurencines galimybes ir neišvengiamai apribos 5G ryšio technologijų plėtrą Lietuvoje. Atskirai pažymėtina ir tenka apgailestauti, kad buvo nuspręsta tokios svarbos projektų atskirai nederinti su verslą atstovaujančiais subjektais.

Atsižvelgdami į tai, kad Įstatymų projektais:

1) siūloma elektroninių ryšių tinklo tvarkytojui suteikti teisę nustatyti servitutą privačiai nuosavybei, jei ji turi būti naudojama Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklo (toliau – SMRRT) infrastruktūrai įrengti ir (ar) naudoti;

2) bei siūloma, kad privačios infrastruktūros savininkui, už numatytą servitutą, būtų atlyginta Vyriausybės numatyta tvarka;

Norime priminti, kad Lietuvoje veikiančių užsienio kapitalo įmonių vadovų lūkesčiai dėl šalies ekonominės padėties paskutinį 2019 m. ketvirtį buvo žemiausi per pastaruosius penkerius metus. Pasitikėjimas šalies ūkio perspektyvomis siekė 1,088 balo iš 2 galimų.¹

¹ Remiantis Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksu (LIPI) duomenimis: https://investorsforum.lt/wp-content/uploads/2019/12/Q4_2019_LIPI.pdf

LIPi dinamika, LIPi 2019m. IV ketvirtis

Nors tokiems rezultatams neišvengiamai įtakos turėjo ir pesimizmas dėl pasaulio ekonomikos rezultatų, vis dėlto kritiškiausiai įvertinti Lietuvos vidaus politikos veiksniai. Pavyzdžiui, 2019 m. paskutinį ketvirtį net 23 proc. apklaustųjų neigiamai atsiliepė apie verslą reguliuojančių teisė aktų efektyvumą. 2019 m. antrąjį ketvirtį taip teigė mažiau - tik 16 proc. apklaustųjų. Kita vertus, pažymėtina, kad jau kelis ketvirčius iš eilės investuotojai palankiausiai atsiliepią apie Lietuvos telekomunikacijų paslaugas. Paskutinės apklausos duomenimis telekomunikacijų sritį gerai arba labai gerai vertina 95 proc. apklaustų investuotojų.

Puikių Lietuvos telekomunikacijų sektoriaus rezultatų kontekste paminėtina, kad, mūsų žiniomis, Įstatymų projektais siūlomas reguliavimas yra beprecedentis ir nėra taikomas jokioje kitoje valstybėje. Pavyzdžiui, Latvijoje valstybė išvis nesinaudoja privataus verslo infrastruktūra. O Estijoje vykdomi viešieji pirkimai ir nuomos sąlygos nustatomos abipusiu susitarimu. Todėl akivaizdu, kad priėmus Įstatymų projektus būtų pakirstas ne tik investuotojų pasitikėjimas, bet ir nepagrįstai apribotas Lietuvos konkurencinis pranašumas kitų valstybių atžvilgiu.

Taip pat, mums nepasitikėjimą kelią Įstatymų projektų aiškinamajame rašte pateikta informacija, kad per metus valstybei skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklo įrangos talpinimas privačioje infrastruktūroje kainuoja apie 1 mln. eurų. Mūsų turimais duomenimis, šiuo metu privatūs elektroninių ryšių tinklų operatoriai nuomos paslaugas valstybei teikia vos 85 objektuose. O iš infrastruktūros nuomos valstybei per metus gauna apytiksliai tik 500 272,8 eurų (įskaitant PVM). Galima tik spėti, kad tokie duomenų neatitikimai randasi, nes į aiškinamajame rašte nurodytą sumą įtrauktos ir valstybinių įmonių paslaugų kainos, kurios dažniausiai yra gerokai didesnės nei privačių subjektų.

Galiausiai norime priminti, kad Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija dar kovo pradžioje dėl koronaviruso pasaulio ekonomikos augimo prognozę sumažino 0,5 proc. punkto – iki 2,4 proc. Labiau pesimistiškame scenarijuje ekonomika galėtų augti beveik dvigubai lėčiau – tik 1,2 proc., o kai kurių ekspertų nuomone negalima atmesti ir pasaulinės recesijos galimybes. Akivaizdu, kad tokios pesimistiškos tendencijos atsilies ir ypač atvirai Lietuvos ekonomikai. Telekomunikacijų sektorius nėra išimtis. Pažymėtina, kad šiame sektoriuje, dėl numatyto 5G ryšio diegimo, planuojama ypatingai didelė infrastruktūros plėtra. Akivaizdu, kad dėl susidariusios ekonominės situacijos šis sektorius jau ir taip patirs nuostolių. Todėl, jei bus priimti siūlomi Įstatymų projektai, 5G ryšio plėtros planai galimai turės būti stabdomi.

Apibendrinant, Įstatymų projektais siūlomas reguliavimas be pagrindo išplečia valstybės teises vienašališku sprendimu pasinaudoti privačia nuosavybe ir, be kita ko, dirbtinai riboti paslaugų kainas. Organizacijų nuomone, Įstatymų projekto siūlymai ženkliai neigiamai paveiktų investuotojų pasitikėjimą Lietuva. Įstatymų projektų lydintieji dokumentai nepateikia jokių objektyvių argumentų dėl tokio reguliavimo būtinumo reikalingumo. O pateikiami infrastruktūros nuomos kaštai nėra detalizuoti ir verčia abejoti jų tikrumu. Be to, pasaulio ir Lietuvos ekonomiką artimiausiu metu gali ištikti itin didelis lėtėjimas ir sunku prognozuoti jo tendencijas ir poveikį ilguoju laikotarpiu. Todėl akivaizdu, kad siūlomi Įstatymų projektai tik dabar labiau pablogintų telekomunikacijų sektoriaus situaciją ir 5G technologijų plėtros galimybes Lietuvoje. Tad, atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus, siūlome Įstatymų projektams nepritari.

Asociacijos „Investuotojų forumas“ vykdomoji direktorė Rūta Skyrienė

Amerikos verslo rūmų vykdomoji direktorė Živilė Sabaliauskaitė

